

Безкоштовне Харчування Школярів: 3 Якими Проблемами Зіткнулися Громади Після 1 Вересня

Головна - Україна - Безкоштовне харчування школярів: 3 якими проблемами зіткнулися громади після 1 вересня

Безкоштовне Харчування Школярів: 3 Якими Проблемами Зіткнулися Громади Після 1 Вересня

03.09.2026 458

З 1 вересня безоплатне гаряче харчування отримують усі учні 1–11 (12) класів комунальних шкіл, які навчаються очно або у змішаному форматі. Програма охоплює близько 3 млн дітей, на її реалізацію у вересні–листопаді держава спрямувала понад 7,4 млрд грн. Водночас розширення програми поставило перед громадами низку практичних питань – зокрема щодо потужності їдалень, додаткових витрат та організації харчування під час повітряних тривог. «Главком» розбивався, як працює нова система та які труднощі виникають на місцях.

Як Змінилася Програма

Розширення безоплатного харчування відбувалося поступово. Спочатку державна програма була орієнтована передусім на учнів початкової школи, а з 2025 року її розширили на старші класи у прифронтових регіонах.

Від 1 вересня 2026 року безоплатне гаряче харчування поширили на всіх школярів 1–11 (12) класів у комунальних закладах загальної середньої освіти. Йдеться про дітей, які навчаються очно або у змішаному форматі.

У Міністерстві освіти і науки називали кількісний розширення фінальним етапом масштабування програми. Загалом у 2026 році на неї передбачено 14,4 млрд грн.

Скільки Держава Платить За Харчування

Для учнів початкової школи держава передбачила 50 грн на день на харчування однієї дитини, для учнів базової та профільної середньої школи – 60 грн.

Для окремих прифронтових областей діє інший механізм: на харчування учнів початкових класів держава спрямує 35 грн субвенції, ще 15 грн додає Всесвітня продовольча програма ООН.

При цьому не всі витрати автоматично покриває державна субвенція. Якщо харчування організовується через кейтеринг або іншу модель, витрати на приготування їжі, логістику та обслуговування можуть фінансуватися з місцевих бюджетів. Фіксовану схему співфінансування 70/30 скасували, а громадам надали можливість визначати обсяг власного фінансування залежно від обраної моделі та місцевих умов.

Чи Вистачить Потужності Шкільних Їдалень

Одним із головних питань для громад стала спроможність шкільних харчоблоків одночасно нагодувати значно більшу кількість дітей.

Раніше їдальні часто розраховувалися на харчування молодших школярів або дітей, які залишалися на групх продовженого дня. Тепер же організувати харчування потрібно для учнів усіх класів.

На цю проблему звертає увагу радниця голови Асоціації міст України Оксана Продан. За її **словами**, раніше школи не мали потреби одночасно забезпечувати харчуванням усіх учнів від першого до одинадцятого класу.

«Раніше не харчували всіх дітей від першого до 11-го класу в школах. Їдальні облаштовані на невелику кількість дітей, або для молодшої школи, або для дітей продовженого дня», – зазначила Продан.

В АМУ наголошують, що для громад це означає не лише збільшення кількості порцій. Потрібно мати достатню кількість місць, персоналу, обладнання, можливості для зберігання продуктів та їх доставки.

Де Харчувати Дітей, Якщо Місць Не Вистачає

У МОН передбачили можливість організовувати харчування не лише у звичайних їдальнях. Якщо потужності харчоблоку або кількості місць недостатньо, їжу можуть подавати в інших приміщеннях школи – зокрема, класах, рекреаціях, актових залах або укриттях під час повітряної тривоги, якщо там можна дотриматися необхідних санітарних вимог.

Водночас в АМУ вважають, що на практиці це створює додаткові труднощі.

«Ми ж не можемо харчувати дітей в спортивних залах. Їх не нема як харчувати, а зберігати ці всі продукти, їх треба доставляти», – сказала Продан.

За даними МОН, станом на 1 вересня в Україні вже модернізували 2023 харчоблоки, ще у 272 закладах роботи тривали. На модернізацію шкільних їдалень у 2026 році передбачено 1 млрд грн.

Що Робити З Їжею Під Час Повітряної Тривоги

Ще одна проблема пов'язана з воєнними умовами. Шкільні кухарі можуть почати готувати їжу задовго до обіду, але через повітряну тривогу діти можуть перейти до укриття. Якщо тривога затягується, батьки іноді забирають школярів додому.

На практичний бік цієї ситуації **звернув** увагу народний депутат Віталій Войцехівський. Він наголошує, що питання виникає не щодо самої ідеї безоплатного харчування, а щодо того, як програма має працювати в умовах війни.

За його словами, після приготування їжі та оголошення тривоги постає питання, що робити з уже готовими порціями, якщо діти не можуть прийти до їдальні. Депутат пропонує передбачити механізми компенсації або нукчного фінансування, які враховували б такі ситуації.

Додаткові Витрати Лягають На Громади

Підготовка до розширення програми потребує від місцевої влади не лише організації самих обідів. Громади мають вирішувати питання ремонту та оснащення харчоблоків, закупівлі обладнання, персоналу, логістики та інших витрат.

Це особливо відчутно для невеликих громад, де місцеві бюджети мають значно менші фінансові можливості.

«Ми розуміємо, що це все завдання громад і це буде величезна, насправді проблема для всіх абсолютної громад – від самої маленької до самої великої», – зазначила Продан.

Вона також наголосила, що громади паралельно фінансують облаштування укриттів у школах і дитсадках, житло для внутрішньо переміщених осіб та допомогу Силам оборони. Тому додаткові витрати на організацію харчування стають для місцевих бюджетів окремим фінансовим навантаженням.

Чи Готові Школи До Нових Правил

Питання готовності шкіл до розширення програми обговорювали і під час зустрічей МОН із представниками громад. Серед основних викликів називали недостатню кількість місць у їдальнях, співфінансування з місцевих бюджетів, забезпечення харчоблоків персоналом, закупівлі та реконструкцію приміщень.

Водночас у регіонах ситуація різниться. Наприклад, на Львівщині громади ще до початку навчального року оцінювали свої можливості для розширення програми. Серед проблем називали нестачу місць у їдальнях та додаткове навантаження на кухарів.

У Рівному школярам змінили розклад через розширення безоплатного харчування. У деяких закладах перерви збільшили до 20 хвилин, щоб усі учні встигали поїсти.

На Франківщині після запуску нового формату харчування школам довелося перебудовувати роботу. Перший день за новою системою вимагав додаткової координації між педагогами, працівниками їдалень та класними керівниками.

А у Чернівцях після появи в соцмережах допису про харчування учнів 1–11 класів в одному із закладів освіти призначили службову перевірку. В інших школах Буковини проведуть позапланові моніторингові візити. Приводом став допис начальника Чернівецької ОВА Руслана Осипенка, у якому йшлося про організацію харчування школярів.

В управлінні освіти пояснили, що після розширення програми безоплатного харчування на всіх школярів навантаження на шкільні кухні суттєво зросло. Тепер харчоблоки мають забезпечувати значно більше порцій, ніж раніше, що створює додаткове навантаження на кухарів та організацію самого процесу.

Нагадаємо, раніше «Главком» писав, що з 1 вересня 2026 року в Україні набув чинності низка змін, які стосуються освіти, соціальних виплат, ведення бізнесу та бронювання військовозобов'язаних. Зокрема, студентам підвищили стипендії, педагогам – зарплати, а школярів забезпечили безоплатним гарячим харчуванням.

Поділіться цією статтею!

Попередня стаття

Окупанти Знищили Діло «Нової Пошти» У Дніпрі: Компанія...

Наступна стаття

Німеччина Вирішила Покарати Росію: Україні Відведено Ключову Роль

Максим Бондар

Коментарі закриті.

Останні новини

СПОРТ
Маліновський Та Батагов Не Зіграють...

НОВИНИ СВІТУ
Українські Дрони Уразили Російську РЛС...

КИЇВ
Кличко Анонсував Підвищення Тарифів На...

НОВИНИ СВІТУ
Вибух У Порту Сочі. Стало...

НОВИНИ СВІТУ
Британія Викликала Дипломата РФ Через...

УКРАЇНА
ГУР Заявив Про Спробу Дискредитувати...

Розсилка

Підпишіться На Нашу Розсилку!

79x81

Підпишіться на нашу розсилку, щоб бути в курсі подій щохвилини

Теги

Найпопулярніше

СПОРТ
Маліновський Та Батагов Не Зіграють З «Зенітом»...

НОВИНИ СВІТУ
Українські Дрони Уразили Російську РЛС За \$60...

КИЇВ
Кличко Анонсував Підвищення Тарифів На Водопостачання

НОВИНИ СВІТУ
Вибух У Порту Сочі. Стало Відомо, Яку...

НОВИНИ СВІТУ
Британія Викликала Дипломата РФ Через Атаку На...

ПОПУЛЯРНІ МАТЕРІАЛИ

Маліновський Та Батагов Не Зіграють З «Зенітом» У Росії
 3 Вересня, 2026

Українські Дрони Уразили Російську РЛС За \$60 Млн
 3 Вересня, 2026

Кличко Анонсував Підвищення Тарифів На Водопостачання
 3 Вересня, 2026

ПОПУЛЯРНІ КАТЕГОРІЇ

Війна	68
Київ	1546
Економіка	795
Україна	4738

ФОТОГАЛЕРЕЯ

